

26.01.2018

Valtiovarainministeriö
PL 28
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite VM/2503/03.01.01/2017

Asia **OKM Lausunto valtion talousarvioasetuksen (1243/1992)
muutosesityksestä**

Valtiovarainministeriö on pyytänyt ministeriöitä välittämään lausuntopyynnön hallinnonalansa virastoille, laitoksille ja talousarvion ulkopuolisille rahastoille ja kokoamaan niiden vastausten perusteella koko hallinnonalaa kattavan lausunnon.

VM:n lausuntopyynnön mukaan talousarvioasetuksen muutosesitykset liittyvät menojen käsittelyprosessin kehittämiseen, valtion keskuskirjanpitojärjestelmän uudistamiseen ja kirjanpidon siirto -hankkeeseen. Muutosesitysten tavoitteena on mahdollistaa valtion taloushallinnon prosessien kehittäminen ja tietojärjestelmien tehokkaampi hyödyntäminen. Muutosten arvioitu voimaantulo olisi 1.3.2018.

Opetus- ja kulttuuriministeriö lausuu asiassa kunnioittavasti hallinnonalansa osalta seuraavaa.

Menojen käsittelyprosessin kehittäminen (asetusehdotus 38 §)

Talousarvioasetuksen 38 §:n muuttaminen esitetyllä tavalla mahdollistaisi sen, että Valtiokonttori voisi määrätä vähäisten tai teknisluonteisten menojen asia- ja numerotarkastamisen tehtäväksi palvelukeskuksessa. Kyseeseen voisivat VM:n perustelumuioston mukaan tulla esimerkiksi pankin palvelumaksut ja matkalaskut.

Asetuksen 38 pykälään tulisi myös menon etukäteishyväksyntää koskeva sääntely. Sen mukaan menopäätöstä (menoon sitoutumista) voitaisiin pitää myös menon hyväksymisenä, jos menopäätös olisi tehty esittelystä ja jos menopäätöksen perusteella maksettavaksi erääntyvien yksittäisten menojen rahamäärä olisi yksilöity menopäätöksessä. Menojen etukäteishyväksyntää voitaisiin soveltaa myös matkalaskujen hyväksymiseen. Matkalaskun hyväksymisenä voitaisiin pitää etukäteen annettua kirjallista matkamääräystä

joka sisältäisi matkasta aiheutuvat menot kululajikohtaisesti, eivätkä toteutuneet menot ylittäisi matkamääräyksessä hyväksytyjä menoja.

Opetus- ja kulttuuriministeriö pitää 38 pykälään esitettyjä muutoksia kannatettavina. Valtiokonttorin antaman määräyksen kohteena tulee kuitenkin olla vain sellaisia VM:n perustelumuiistiossa mainittuja teknisluonteisia menoja, joissa palvelukeskus pystyy varmistumaan kaikkien tarkastuksen kohteena olevien tietojen oikeellisuudesta menon tiliöintitiedot mukaan lukien. Opetus- ja kulttuuriministeriö viittaa aiempaan ns. KITI-hankkeen yhteydessä antamaansa lausuntoon (OKM/194/050/2016) ja toteaa, että pääsääntöisesti menojen tiliöintejä ei tule antaa palvelukeskuksen tehtäväksi kirjanpitoyksiköiden antamiin tiliointiohjeisiin tukeutumalla. Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että menojen käsittelyä voidaan tehostaa parhaiten vuosien 2018–2019 aikana käyttöön otettavan HANDI-järjestelmän avulla.

Muut talousarvioasetukseen esitetyt muutokset

Talousarvioasetuksen 42, 53, 54 ja 59 pykälään esitettyjä muutoksia opetus- ja kulttuuriministeriö pitää kannatettavina.

Kansliapäällikkö

Anita Lehikoinen

Erityisasiantuntija

Jyrki Tanskanen

Liitteet	Opetushallitus Lausunto valtion talousarvioasetuksen muutosesityksestä Taiteen edistämiskeskus Lausunto valtion talousarvioasetuksen muutosesityksestä Suomen Akatemia Lausunto valtion talousarvioasetuksen muutosesityksestä
Jakelu	Neuvotteleva virkamies Juha Halonen, VM
Tiedoksi	Celia - Näkövammaisten kirjasto Kansallinen audiovisuaalinen instituutti KAVI Kansallisarkisto Kotimaisten kielten keskus Museovirasto Opetushallitus Suomen Akatemia Suomenlinnan hoitokunta Taiteen edistämiskeskus Varastokirjasto Erityisavustajat Opetus- ja kulttuuriministeriön osaastot ja erilliset yksiköt

18.01.2018

OPH-43-2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Pasi Rentola

OKM/304/050/2017

Lausunto valtion talousarvioasetuksen muutosesityksestä

Opetushallitus lausuu Valtiovarainministeriön esittämän talousarvioasetuksen momentti-kohtaisten muutosesitysten pohjalta seuraavaa.

Menon numero- ja asiatarkastaminen ja hyväksyminen asetusehdotus 38 §

Muutoksen tarkoitus on osaltaan tukea ns. KITI-siirron toteuttamista ja on siten kannatettavaa. Menojen etukäteishyväksynnän soveltaminen laajenisi muutoksen myötä koskemaan myös matkakustannusten korvaamista tilanteessa, jossa matka toteutuisi matkamääräyksen mukaisesti, eivätkä matkamääräyksessä hyväksytyt menot ylittyisi. Virastossa, jossa on paljon projektitoimintaa, ulkopuolista rahoitusta ja eri rahoituslähteitä, jää matkustajalle matkasuunnitelmavaiheessa ja matkamääräyksen hyväksyjälle korostuneet roolit tiliöintitietojen oikeellisuuden varmistamisesta. Tätä tuetaan viraston sisäisellä ohjeistuksella. Tilanteessa, jossa matkalasku siirtyisi suoraan maksuun palvelukeskuksen asiatarkastuksen jälkeen, muutos kasvattaa riskiä tiliöintitietojen virheellisyydestä ja oletettavasti lisää kirjanpidon korjaustositteiden määrää.

Opetushallitus siirtyi 1.10.2017 palvelukeskuksen matkalaskujen tarkastuspalveluun. Tällä hetkellä Opetushallituksessa on voimassa matkalaskujen tarkastuksen osalta Valtiokonttorin poikkeuslupa 31.12.2019 asti koskien Kansainvälistymispalvelut -osastoa, jossa matka- ja kululaskun tiliöinnin asiatarkastus suoritetaan yhä virastossa.

Valtiokonttori ylläpitää ja laatii yhdessä palvelukeskuksen kanssa ohjeen *Tositteiden hyväksyminen palvelukeskuksessa (VK/315/00.00.01/2017)*, joka perustuu Valtiokonttorin asiasta antamaan määräykseen. Teknisluonteisten menojen hyväksyntä Palkeissa on jo nyt nähty hyväksi toimintamalliksi ja tarpeetonta työtä virastoissa vähentäväksi. Näkyvin muutos olisi se, että ehdotettu asetusmuutos mahdollistaa jatkossa Palkeissa talousarviomenoja todentavan tositteen hyväksynnän.

Täsmäytyslaskelma asetusehdotus 42 §

Prosessi ja sähköinen arkistointi yksinkertaistuvat erikseen laadittavasta tili-ilmoituksesta luovuttaessa.

Keskuskirjanpidon kirjanpitoaineistoon kuuluvat tiedot (53 §) ja keskuskirjanpitoon toimitettavat tiedot (54 §)

Kyseiset muutokset selkeyttävät ja ajantasaistavat asetustekstejä keskuskirjanpidon toimintatapojen uudistuessa.

Käyttöomaisuuskirjanpito asetusehdotus 59 §

Muutosesitys mahdollistaa viraston ja palvelukeskuksen välisen työnjaon joustavammin vastuunjakomääräyksen mukaisesti.

Yhteenvedona Opetushallitus pitää kannatettavina Valtioneuvoston asetukseen valtion talousarviosta annetun valtioneuvoston asetuksen (1243/1992) muutoksiksi valtion taloushallinnon prosessien kehittämiseksi.

Johtaja

Matti Lahtinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty Opetushallituksen asianhallintajärjestelmässä.

19.01.2018

Taiteen edistämiskeskus
PL 1001
00531 HELSINKI

Viite

Asia Lausunto valtion talousarvioasetuksen muutosesityksestä, OKM/304/050/2017

Opetus- ja kulttuuriministeriö on antanut 8.1.2018 OKM/304/050/2017 Taiteen edistämiskeskukselle mahdollisuuden antaa lausunnon 19.1.2018 mennessä sähköisesti osoitteeseen kirjaamo@minedu.fi valtiovarainministeriön valmistelemasta luonnoksesta valtion talousarvioasetuksen (1243/1992) muuttamisesta (VM/2503/03.01.01/2017).

Taiteen edistämiskeskus antaa seuraavan lausunnon:

Voimassa olevan Valtiokonttorin määräyksen 9.1.2017 VK/18/00.00.01.06.00/2017 mukaan kirjanpitoyksikkö suorittaa talousarvioasetuksen 38 §:n mukaisen varmistautumisen (asiatarkastus) hyväksyessään matkasuunnitelman. Kirjanpitoyksikkö ratkaisee matkamääräystä antaessaan tai viimeistään matkalaskua hyväksyessään virkamiehelle tai työntekijälle maksettavat matkakustannusten korvaukset. Palvelukeskus tarkastaa, että maksettavat matkakustannusten korvaukset ja muut matkasta aiheutuneet menot ovat valtion matkustussäännön, kunkin matkamääräyksen ja viraston matkustusohjeen mukaisia. Palkeet vastaa myös matkalaskujen valvonnasta ja maksuunpanosta.

Asetusluonnoksen 38 §:n 2 momentin muuttamisen ja 4 momentin lisäämisen tarkoituksena on mahdollistaa se, että Valtiokonttori voisi määrätä talousarviolain 12 b §:n ja 24 c §:n nojalla vähäisten ja teknisluonteisten menojen asia- ja numerotarkastamisen tehtäväksi palvelukeskuksessa esim. matkalaskujen asia- ja numerotarkastamisen tietyin ehdoin. Tämä voisi tapahtua jos työnantajan etukäteen tekemä kirjallinen matkamääräys sisältää riittävän yksityiskohtaisen matkasuunnitelman, jonka kulut perustuvat valtion matkustussääntöön eivätkä toteutuneet kululajikohtaiset menot ylitä suunnitelman kululajikohtaisia menoja. Tällöin matkalasku voisi mennä palvelukeskuksen tekemän asia- ja numerotarkastuksen jälkeen suoraan maksuun ilman erillistä jälkikäteen suoritettavaa hyväksymiskiertoa virastossa.

Mikäli matka ei toteutuisi sisällöllisesti matkamääräyksen mukaisesti tai mikäli kululajikohtaiset menot ylittäisivät matkamääräyksessä eriteltyjen ja hyväksytyjen menojen määrän, matkalasku lähetettäisiin palvelukeskuksesta virastoon tai laitokseen erikseen hyväksyttäväksi (menon perinteinen jälkikäteishyväksyntä). Menon jälkikäteisen hyväksymisen yhteydessä ratkaistaisiin, ovatko ylittyneet kustannukset valtion matkustussäännön mukaisesti korvattavia menoja.

Taiteen edistämiskeskus pitää ehdotettuja matkakulujen tarkastamista koskevia säännösmuutoksia kannatettavina. Viraston työtä toteutettava uudistus ei kuitenkaan välttämättä vähentäisi siitä syystä, että matkakuluja ei ole usein osattu arvioida etukäteen oikein. Palvelukeskus ei tarkasta myöskään tiliöintejä. Tällä hetkellä palvelukeskus palauttaa paljon matkalaskuja täydennettäviksi mm. ALV:n osalta.

Taiteen edistämiskeskus on osa opetus- ja kulttuuriministeriön kirjanpitoyksikköä. Muut talousarvioasetuksen muutosehdotukset koskevat opetus- ja kulttuuriministeriötä kirjanpitoyksikkönä eikä Taiteen edistämiskeskuksella ole niistä lausuttavaa.

Johtaja

Minna Sirnö

hallintopäällikkö

Risto Aakko

Jakelu

Opetus- ja kulttuuriministeriö

18.01.2018

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite OKM/304/050/2017

Asia Lausuntopyyntö valtion talousarvioasetuksen muutosesityksestä

Valtiovarainministeriö on pyytänyt opetus- ja kulttuuriministeriöltä lausuntoa esitysluonnoksesta valtion talousarvioasetuksen muuttamisesta. Opetus- ja kulttuuriministeriö puolestaan on pyytänyt Suomen Akatemialta lausuntoa luonnoksesta.

Luonnoksessa valtion talousarvioasetukseen (1243/1992) ehdotetaan muutoksia, jotka liittyvät menojen käsittelyprosessin kehittämiseen, valtion keskuskirjanpitojärjestelmän uudistamiseen ja kirjanpidon siirto -hankkeeseen. Muutosehdotusten tavoitteena on mahdollistaa valtion taloushallinnon prosessien kehittäminen ja tietojärjestelmien tehokkaampi hyödyntäminen. Muutokset tulisivat voimaan arviolta 1.3.2018.

Suomen Akatemia toteaa lausuntonaan kunnioittavasti seuraavaa:

Valtion taloushallinto on muuttunut merkittävästi viime vuosien aikana. Suomen Akatemia on ollut tiiviisti mukana tässä muutoksessa. Taloushallintotehtäviä on keskitetty Palkeisiin, yhteiset järjestelmät Kieku ja M2 on otettu käyttöön, ja hankintajärjestelmä Handin kehittäminen on aloitettu.

Suomen Akatemiassa on käytössä tutkimusrahoitusjärjestelmä (SARA), jolla tutkimusrahoituksen hakemukset vastaanotetaan ja niiden päätökset tehdään. Tutkimushankkeiden maksatus hoidetaan SALLI-järjestelmässä (SALLI-Rondo), jossa tutkimusrahoituksen esittelijät suorittavat tutkimushankkeiden numero- ja asiatarkastuksen.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi asetuksen 38 §:n 2 momentissa säädettyä numero- ja asiatarkastusvelvollisuutta passiivimuotoon. Valtiokonttori voisi tällöin määrätä talousarviolain 12 b §:n ja 24 c §:n nojalla vähäisten tai teknisluonteisten menojen asia- ja numerotarkastamisen tehtäväksi palvelukeskuksessa.

Määräyksen kohteena tulee olla vain menoja, joissa palvelukeskus pystyy varmistautumaan tarkastuksen kohteena olevien seikkojen oikeellisuudesta. Suomen Akatemia toteaa, että tutkimushankkeisiin liittyvät numero- ja asiatarkastustehtävät ovat asiantuntijuutta vaativia tehtäviä, eikä niitä voi siirtää tehtäväksi muualle. Tutkimusrahoitushankkeisiin liittyvät numero- ja asiatarkastukset tulee jatkossakin tehdä hallintovirastossa.

Ehdotuksessa mainitut muutokset talousarvioasetukseen edesauttavat valtion taloushallinnon yleistä kehityslinjaa, jossa tavoitteena on yhdenmukaiset toimintaprosessit.

Suomen Akatemia pitää ehdotuksessa mainitut muutokset talousarvioasetukseen kannatettavana.

Ylijohtaja

Ossi Malmberg

Taloussuunnittelija

Peter Salo

Opetus- ja kulttuuriministeriö
PL 29
00023 Valtioneuvosto

Asiakirjan nimi: OKM Lausunto valtion talousarvioasetuksen (1243/1992) muutosesityksestä
Asiakirjan päivämäärä: 26.01.2018
Diaarinumero: OKM/304/050/2017
Asiakirjan tunnus / Docid: 356040
Asiakirjan allekirjoittajat: Erityisasiantuntija, Jyrki Tanskanen, Esittelijä, 26.1.2018 15:58:17, C=FI
Kansliapäällikkö, Anita Lehtikainen, Päättävä, 26.1.2018 16:06:44, C=FI
Tarkistesumma: tFVNSNRMnfWe VFhoEtzx9BEn6I=

Asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti opetus- ja kulttuuriministeriön tietojärjestelmässä. Lisätietoja opetus- ja kulttuuriministeriön kirjaamosta (kirjaamo@minedu.fi, puh. 0295 3 30004).